

de situația fiecăreia din aceste limbi, și cu condiția ca utilizarea posibilităților oferite de prezentul paragraf să nu fie considerată de către judecător ca împiedicând buna administrare a justiției:

b. în cadrul procedurilor civile:

(ii) să permită, ca atunci când o parte la un litigiu trebuie să compară personal în fața unui tribunal, aceasta să se exprime în limba sa regională sau minoritară, **fără ca prin aceasta să se expună la cheltuieli suplimentare**; și/sau

(iii) să permită administrarea de documente și probe în limbile regionale sau minoritare, dacă este necesar prin recurgerea la interpreți și traduceri;

În primul rând, observăm că există o delimitare clară a situațiilor în care vor fi aplicate subparagrafele b) (ii) și a) (iii). Astfel, observăm că legiuitorul a adăugat în mod expres la lege, când nu trebuie să existe cheltuielile suplimentare și anume, când persoana aparținând minorității naționale trebuie **să se exprime** în limba sa regională. Dacă intenția legiuitorului ar fi fost să aplice principiul conform căruia unde legea nu distinge, nici interpretul nu trebuie să distingă, atunci legiuitorul nu ar mai fi adăugat în mod expres situația în care persoana aparținând minorității naționale nu trebuie să se expună la cheltuieli suplimentare.

În al doilea rând, sub aspectele analizate prezintă relevanță **Decizia Curții Constituționale nr. 1585/2009** în care, examinând constituționalitatea art. 14 alin. (5) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, Curtea Constituțională a reținut următoarele: ”

Potrivit dispozițiilor art. 13 din Constituție, "în România, limba oficială este limba română." Caracterul oficial al limbii române instituie obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului român. Consacrarea constituțională a caracterului oficial al limbii române trebuie coroborată cu dispozițiile art. 32 din Legea fundamentală referitoare la dreptul minorităților naționale de a învăța în limba lor maternă și de a fi instruite în această limbă și cu prevederile art. 128 care reglementează dreptul minorităților de a utiliza limba maternă în justiție. Astfel, statuând cu